

Et godt liv som kvinnelig leder

Hva gir kvinnelige ledere arbeidskapasitet og arbeidslyst? Hvilke virkemidler kan akselerere kvinners karriere? For å få svar på disse spørsmålene, gikk partene på arbeidsgiver- og arbeidstakersiden sammen om undersøkelsen Livspuslespillet.

Nina Amble og Elisabeth Gjerberg, begge seniorforskere ved Arbeidsforskningsinstituttet (AFI), har gjennomført undersøkelsen. De presenterte resultatene i lokalene til Hovedorganisasjonen for handel og tjenester i Norge (HSH) for et bredt sammensatt publikum. Kvinnelige ledere fra noe i underkant av 80 bedrifter fra både privat og offentlig sektor hadde møtt frem.

Få kvinnelige ledere

Undersøkelsen omfatter 109 kvinner, 57 mellomledere og 52 toppledere nokså likt fordel mellom privat og of-

fentlig sektor. Den ble gjennomført i to omganger. Først som en del av NHOs Female Future-program våren 2007 og deretter som et felles tiltak for ni andre organisasjoner av parter i arbeidslivet høsten 2008. Den siste undersøkelsen fikk navnet Livspuslespillet. Norge er blant de land i den vestlige verden med lavest andel kvinnelige ledere, med 31 prosent. Bare 19 prosent av topplederne er kvinner. Dette til tross for at kvinner utgjør mer enn halvparten av studentene innenfor høyere utdanning og at de ellers i like stor grad som menn deltar i arbeidslivet.

Den gode hverdagen

I undersøkelsen ble kvinnene spurt hvem som gir støtte og hva som motiverer underveis, og hvilke arbeidsoppgaver hjemme og på jobb som tapper energi. Tanken var at energibalanse gir arbeidskapasitet og motivasjon som leder. Man ønsket også finne ut helt

konkret om hvilke virkemidler som finnes og ønskes i forhold til å kunne jobbe mer fleksibelt.

98 prosent av de spurte nevner partner eller familie som viktigste heilagjeng og støtte. Bare en liten del nevner sjefen som inspirasjonskilde. Dette er overraskende, til tross for at mange av disse kvinnene er toppledere selv. Det er viktig å ha en spennende jobb med mye å gjøre. Kvinnene tror på seg selv gjennom med jevne mellomrom å oppleve mestring både i arbeid og fritid. Så å si alle nevner det som viktig at familien samles til middag hver dag.

Energityver

Husarbeid hjemme er en ekstra belastning, rutineoppgaver og sure medarbeidere likeså. De fleste savner tid til trening og mental sparring og utvikling. Det som tapper mest energi på jobb er imidlertid personalansvar, og særlig det som ofte kalles den vanskelige samtalen. På spørsmål om hva de gjerne vil bli kvitt, svarer mange helse, miljø og sikkerhet (HMS) og personalansvar.

Med hensyn til hvilke hjelpemidler kvinnene kunne tenke seg for å gjøre hverdagen bedre, svarer de fleste at de ikke kunne klart seg uten vaskehjelp. Personlig sekretær på jobben er et ønske hos mange. Når det gjelder arbeidsdeling hjemme har de fleste en partner som tar sin del av jobben.

Hovedkonklusjon

Alt i alt oppleves det som veldig bra å være kvinnelig toppleder. Til tross for at de er travle, opplever over tre fjerdedeler et liv i balanse. Det er ikke mulig å se noen forskjeller mellom kvinnelige ledere i offentlig versus privat sektor, heller ikke mellom de som har barn og de som ikke har barn. Kvinnene har stor grad av fleksibilitet til å kunne variere arbeidssted, ved hjelp av tekniske virkemidler. Arbeids-

Godt oppmøte da seniorforskerne Elisabeth Gjerberg og Nina Amble presenterte resultatene fra undersøkelsen som setter søkelys på kvinnelige ledere.

fordelingen i familien synes å være lite konfliktfylt og oppgavene deles fifty-fifty mellom partene. For dem som ikke opplever balanse er det ikke mangel på konkrete virkemidler, men manglende opplevelse av mestring som er årsaken. Ofte oppleves ikke jobben som spennende nok lenger.

Hovedutfordringen blir å rette inn tiltak mot kvinner i mellomledelse, der frustrasjonene synes flere og dypere i spennet mellom jobb og familieliv. Dette kan skyldes at fleksibiliteten er mindre enn hos topplederne. Det blir viktig å finne ut hva som kan gjøres for at flere mellomledere forblir ledere, noe som i sin tur vil opprettholde rekrutteringspotensialet for flere kvinner til topplederposisjoner. For å lese undersøkelsen i sin helhet, gå inn på www.afi-wri.no.

Tekst og foto: Tone Elise Eng Galåen

Delta i debatten
tidende@tannlegeforeningen.no

Huske å melde
adresseforandring.
www.tannlegeforeningen.no/min side